

Sygn. akt II AKa 166/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2012 roku

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Wojciech Kociubiński
Sędziowie:	SA Ryszard Ponikowski (spr.) SA Robert Wróblewski
Protokolant:	Aldona Zięta

przy udziale prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Roberta Tomankiewicza

po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2012 roku

sprawy **K. Z.**

oskarżonego z art. 258 § 1 k.k.; art. 296b § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora i oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 11 stycznia 2012 roku sygn. akt III K 399/11

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 stycznia 2012 r. roku Sąd Okręgowy we Wrocławiu po rozpoznaniu sprawy K. Z. oskarżonego o to, że

I. w okresie od lipca 2003 roku do końca maja 2005 roku w Ł., P., Ł. i innych miejscowościach na terenie kraju, wraz z M. D., P. A., S. B., Ł. B., J. Ć., K. F., A. F., G. G. (1), J. G. (1), M. G., J. G. (2), G. G. (2), M. H., E. H., M. J. (1), A. K. (1), M. K. (1), W. K., G. K., H. K., A. K. (2), P. K., M. K. (2), A. K. (3), Z. M., D. M., M. N., J. O., T. P., K. P., M. P., M. R., Z. R., R. S., P. S., K. S., A. S. (1), A. S. (2), P. Ś., W. T., P. W., K. W., W. Ż., J. Ż., i innymi osobami brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej założonej i kierowanej przez R. F., w skład której wchodził sędziowie i obserwatorzy PZPN, mającej na celu popełnianie przestępstw, polegających na przyjmowaniu i wręczaniu korzyści majątkowych i osobistych, w zamian za nieuczciwe zachowania mające i mogące mieć wpływ na wynik profesjonalnych zawodów sportowych – rozgrywek piłkarskich szczebla centralnego,

tj. o czyn z art. 258§1 k.k.;

II. w sierpniu 2003 roku w Ł., okolicach P. i Ł., działając w zorganizowanej grupie przestępczej, jako sędzia główny – uczestnik i organizator profesjonalnych zawodów sportowych o mistrzostwo I ligi piłkarskiej przyjął od R. M. działającego wspólnie i w porozumieniu z B. K. (1), obietnicę korzyści majątkowej w kwocie nie mniejszej niż 10.000 złotych, a następnie przyjął powyższą korzyść majątkową, w zamian za nieuczciwe zachowania podczas rozegranego w dniu 09 sierpnia 2003 roku spotkania (...) - (...), mogące mieć wpływ na wynik tych zawodów sportowych, polegające na podejmowaniu decyzji sędziowskich korzystnych dla (...), mających na celu zapewnienie korzystnego wyniku sportowego dla tego klubu w tym meczu oraz w sezonie 2003/2004,

tj. o czyn. z art. 296b§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k.;

III. w sierpniu 2003 roku w Ł. i P., działając w zorganizowanej grupie przestępczej, jako sędzia główny – uczestnik i organizator profesjonalnych zawodów sportowych o mistrzostwo I ligi piłkarskiej przyjął od M. J. (2) działającego wspólnie i w porozumieniu z R. F., obietnicę korzyści majątkowej w kwocie 10.000 złotych, a następnie przyjął powyższą korzyść majątkową, w zamian za nieuczciwe zachowania podczas rozegranego w dniu 23 sierpnia 2003 roku spotkania (...), mogące mieć wpływ na wynik tych zawodów sportowych, polegające na podejmowaniu decyzji sędziowskich korzystnych dla (...), mających na celu zapewnienie korzystnego wyniku sportowego dla tego klubu w tym meczu oraz w sezonie 2003/2004,

tj. o czyn z art. 296b§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k.;

IV. w marcu 2004 roku w Ł., działając w zorganizowanej grupie przestępczej, jako sędzia główny – uczestnik i organizator profesjonalnych zawodów sportowych o mistrzostwo I ligi piłkarskiej przyjął od R. M. działającego wspólnie i w porozumieniu z B. K. (2), obietnicę korzyści majątkowej w kwocie nie mniejszej niż 20.000 złotych, w zamian za nieuczciwe zachowania podczas rozegranego w dniu 21 marca 2004 roku spotkania (...) - (...), mogące mieć wpływ na wynik tych zawodów sportowych, polegające na podejmowaniu decyzji sędziowskich korzystnych dla (...), mających na celu zapewnienie korzystnego wyniku sportowego dla tego klubu w tym meczu oraz w sezonie 2003/2004, lecz obiecanej korzyści nie otrzymał z uwagi na niekorzystny wynik dla (...),

tj. o czyn. z art. 296b§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k.;

V. w czerwcu 2004 roku w okolicach Ł., działając w zorganizowanej grupie przestępczej, jako sędzia główny – uczestnik i organizator profesjonalnych zawodów sportowych o mistrzostwo I ligi piłkarskiej przyjął od P. D. za pośrednictwem A. F., obietnicę korzyści majątkowej w kwocie 40.000 złotych, a następnie przyjął powyższą korzyść majątkową, w zamian za nieuczciwe zachowania podczas rozegranego w dniu 08 czerwca 2004 roku spotkania (...), mogące mieć wpływ na wynik tych zawodów sportowych, polegające na podejmowaniu decyzji sędziowskich korzystnych dla (...), mających na celu zapewnienie korzystnego wyniku sportowego dla tego klubu w tym meczu oraz w sezonie 2003/2004,

tj. o czyn z art. 296b§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k.

wydał rozstrzygnięcie następującej treści:

I. uznał oskarżonego K. Z. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie I części wstępnej wyroku, i za to na podstawie art. 258 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1-3 k.k. wymierza mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności oraz karę 100 (stu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 (stu) zł;

II. na podstawie art. 41 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego K. Z. środek karny w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich na okres 5 (pięciu) lat;

III. uznał oskarżonego K. Z. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie II części wstępnej wyroku, i za to na podstawie art. 296b §1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., w zw. z art. 33 § 1-3 k.k. wymierza mu karę 1

(jednego) roku i 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę 100 (stu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 (stu) zł;

IV. na podstawie art. 41 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich na okres 5 (pięciu) lat;

V. na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego K. Z. przypadek osiągniętej korzyści majątkowej z przestępstwa wymienionego w punkcie II części wstępnej wyroku w kwocie 10.000 (dziesięciu tysięcy) zł,

VI. uznał oskarżonego K. Z. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie III części wstępnej wyroku, i za to na podstawie art. 296b §1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1-3 k.k. wymierza mu karę 1 (jednego) roku i 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę 100 (stu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 (stu) zł;

VII. na podstawie art. 41 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego K. Z. środek karny w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich na okres 5 (pięciu) lat;

VIII. na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego K. Z. przypadek osiągniętej korzyści majątkowej z przestępstwa wymienionego w punkcie III części wstępnej wyroku w kwocie 10.000 (dziesięciu tysięcy) zł;

IX. uznał oskarżonego K. Z. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie IV części wstępnej wyroku i za to na podstawie art. 296b § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., z zastosowaniem art. 33 § 1-3 k.k. wymierza mu karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 (stu) zł;

X. na podstawie art. 41 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego K. Z. środek karny w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich na okres 3 (trzech) lat;

XI. na podstawie art. 45 § 1 orzekł wobec oskarżonego K. Z. przypadek osiągniętej korzyści majątkowej z przestępstwa wymienionego w punkcie IV części wstępnej wyroku w kwocie 20.000 (dwudziestu tysięcy) zł;

XII. uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie V części wstępnej wyroku, i za to na podstawie art. 296b § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., z zastosowaniem art. 33 § 1-3 k.k. wymierza mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę 100 (stu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 (stu) zł;

XIII. na podstawie art. 41 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego K. Z. środek karny w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich na okres 5 (pięciu) lat;

XIV. na podstawie art. 45 § 1 orzekł wobec oskarżonego K. Z. przypadek osiągniętej korzyści majątkowej z przestępstwa wymienionego w punkcie I części wstępnej w kwocie 40.000 (czterdziestu tysięcy) zł;

XV. na podstawie art. 69 § 1 i 3 § k.k. i art. 70 § 2 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 5 (pięciu) lat próby

XVI. na podstawie art. 90 § 2 k.k. w zw. z art. 85 i art. 86 § 1 k.k. orzekł łącznie środek karny w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich na okres 8 (ośmiu) lat;

XVII. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa przypadające nań koszty sądowe, w tym opłatę w kwocie 800 zł.

Od niniejszego wyroku apelację złożył zarówno obrońca oskarżonego, jak i Prokurator.

Obrońca oskarżonego adw . B . T. zarzucił:

I. Naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na treść rozstrzygnięcia, a to że:

– art. 387 § 2 w zw. z § 1 i § 3 k.p.k. – poprzez wydanie skarżonego wyroku o treści pozostającej w sprzeczności z wnioskiem złożonym przez oskarżonego K. Z. o skazanie go bez przeprowadzania postępowania dowodowego, w trybie określonym w przepisie art. 387 kpk i zawarcie w sentencji wyroku (na skutek błędu ze strony Sądu, o czym świadczy sama treść uzasadnienia wyroku) rozstrzygnięć dla oskarżonego surowszych, niż te, które były przedmiotem porozumienia z Prokuraturą Apelacyjną we Wrocławiu.

II. Na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. i art. 437 § 2 k.p.k. wnoszę o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

1. uchylenie rozstrzygnięcia o karze grzywny orzeczonej wobec oskarżonego K. Z. w pkt. I sentencji wyroku oraz wyeliminowanie z podstawy wymiaru kary orzeczonej za w/w czyn – art. 33 § 1 – 3 kk;

2. uchylenie rozstrzygnięcia o środku karnym w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich zawartego w pkt. II sentencji wyroku;

3. uchylenie rozstrzygnięcia o przypadku korzyści majątkowej osiągniętej z przestępstwa wymienionego w punkcie IV części wstępnej wyroku w kwocie 20.000 zł. zawartego w punkcie XI sentencji wyroku;

4. uchylenie rozstrzygnięcia o przypadku korzyści majątkowej osiągniętej z przestępstwa wymienionego w punkcie I części wstępnej wyroku w kwocie 40.000 zł., zawartego w punkcie XIV sentencji wyroku;

5. orzeczenie wobec oskarżonego K. Z. przypadku korzyści majątkowej osiągniętej z przestępstwa wymienionego w punkcie V części wstępnej wyroku w kwocie 30.000 złotych;

Apelację wniósł także **Prokurator** skarżąc powyższy wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze:

I. w punkcie I części dyspozytywnej wyroku, w zakresie orzeczenia kary grzywny, za czyn opisany w punkcie I części wstępnej wyroku – na korzyść oskarżonego,

II. w punkcie II części dyspozytywnej wyroku, w zakresie orzeczenia środka karnego w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia, za czyn opisany w punkcie I części wstępnej wyroku – na korzyść oskarżonego,

III. w punkcie IV części dyspozytywnej wyroku w zakresie orzeczenia środka karnego w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich, za czyn opisany w punkcie II części wstępnej wyroku,

IV. w punkcie VII części dyspozytywnej wyroku, w zakresie orzeczenia środka karnego w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich, za czyn opisany w punkcie III części wstępnej wyroku,

V. w punkcie X części dyspozytywnej wyroku, w zakresie orzeczenia środka karnego w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich, za czyn opisany w punkcie IV części wstępnej wyroku,

VI. w punkcie XI części dyspozytywnej wyroku, w zakresie orzeczenia środka karnego w postaci przypadku osiągniętej korzyści majątkowej, za czyn opisany w punkcie IV części wstępnej wyroku,

VII. w punkcie XIII części dyspozytywnej wyroku, w zakresie orzeczenia środka karnego w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich, za czyn opisany w punkcie V części wstępnej wyroku,

VIII. w punkcie XIV części dyspozytywnej wyroku w zakresie orzeczenia środka karnego w postaci przypadku korzyści majątkowej, za czyn opisany w punkcie I części wstępnej wyroku – na korzyść oskarżonego;

IX. w zakresie nie orzeczenia za czyn opisany w punkcie V części wstępnej wyroku, środka karnego w postaci przypadku równowartości osiągniętej korzyści majątkowej – na niekorzyść oskarżonego'

X. w punkcie XVII części dyspozytywnej wyroku, dotyczącym, kary łącznej w zakresie orzeczenia środka karnego w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich.

Zarzucając obrazę przepisów prawa procesowego, mająca wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 387 k.p.k., polegającą na:

1. orzeczeniu wobec oskarżonego K. Z., za czyn opisany w punkcie I części wstępnej wyroku, kary 100 stawek dziennych grzywny, w wysokości jednej stawki na kwotę 100 złotych oraz środka karnego w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich na okres 5 lat, mimo że złożony na rozprawie w dniu 19 grudnia 2011 roku wniosek tego oskarżonego o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu kary bez przeprowadzenia postępowania dowodowego nie przewidywał orzeczenia kary grzywny oraz środka karnego w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia,

2. orzeczeniu wobec oskarżonego K. Z., za czyn opisany w punkcie II części wstępnej wyroku, środka karnego w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich na okres 5 lat, mimo że złożony na rozprawie w dniu 19 grudnia 2011 roku wniosek tego oskarżonego o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu kary bez przeprowadzania postępowania dowodowego przewidywał orzeczenie środka karnego w postaci zakazu zajmowania stanowisk związanych z uczestnictwem lub organizacją profesjonalnych zawodów sportowych na okres 5 lat,

3. orzeczeniu wobec oskarżonego K. Z., za czyn opisany w punkcie III części wstępnej wyroku, środka karnego w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich na okres 5 lat, mimo że złożony na rozprawie w dniu 19 grudnia 2011 roku wniosek tego oskarżonego o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu kary bez przeprowadzania postępowania dowodowego przewidywał orzeczenie środka karnego w postaci zakazu zajmowania stanowisk związanych z uczestnictwem lub organizacją profesjonalnych zawodów sportowych na okres 5 lat,

4. orzeczeniu wobec oskarżonego K. Z., za czyn opisany w punkcie IV części wstępnej wyroku, środka karnego w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich na okres 3 lat, mimo że złożony na rozprawie w dniu 19 grudnia 2011 roku wniosek tego oskarżonego o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu kary bez przeprowadzania postępowania dowodowego przewidywał orzeczenie środka karnego w postaci zakazu zajmowania stanowisk związanych z uczestnictwem lub organizacją profesjonalnych zawodów sportowych na okres 3 lat,

5. orzeczeniu wobec oskarżonego K. Z. za czyn opisany w punkcie IV części wstępnej wyroku środka karnego w postaci przypadku osiągniętej korzyści majątkowej w kwocie 20.000 złotych, mimo że złożony na rozprawie w dniu 19 grudnia 2011 roku wniosek tego oskarżonego o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu kary bez przeprowadzania postępowania dowodowego nie przewidywał orzeczenia środka karnego w postaci przypadku osiągniętej korzyści majątkowej,

6. orzeczeniu wobec oskarżonego K. Z. za czyn opisany w punkcie V części wstępnej wyroku, środka karnego w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich na okres 5 lat, mimo że złożony na rozprawie w dniu 19 grudnia 2011 roku wniosek tego oskarżonego o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu kary bez przeprowadzania postępowania dowodowego przewidywał orzeczenia środka karnego w postaci zakazu zajmowania stanowisk związanych z uczestnictwem lub organizacją profesjonalnych zawodów sportowych na okres 5 lat,

7. orzeczeniu wobec oskarżonego K. Z. za czyn opisany w punkcie I części wstępnej wyroku środka karnego w postaci przypadku osiągniętej korzyści majątkowej w kwocie 40.000 złotych, mimo że złożony na rozprawie w dniu 19 grudnia

2011 roku wniosek tego oskarżonego o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu kary bez przeprowadzania postępowania dowodowego nie przewidywał orzeczenia środka karnego w postaci przypadku osiągniętej korzyści majątkowej,

8. nie wymierzeniu K. Z., za czyn opisany w punkcie V części wstępnej wyroku środka karnego w postaci przypadku równowartości osiągniętej korzyści majątkowej w kwocie 30.000 złotych, mimo że złożony na rozprawie w dniu 19 grudnia 2011 roku wniosek tego oskarżonego o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu kary bez przeprowadzania postępowania dowodowego przewidywał orzeczenie środka karnego w postaci przypadku równowartości osiągniętej korzyści majątkowej,

9. orzeczeniu wobec oskarżonego K. Z., w zakresie kary łącznej środka karnego w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich na okres 8 lat mimo, że złożony na rozprawie w dniu 19 grudnia 2011 roku wniosek tego oskarżonego o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu kary bez przeprowadzenia postępowania dowodowego przewidywał w zakresie kary łącznej orzeczenie środka karnego w zakazu zajmowania stanowisk związanych z uczestnictwem lub organizacją profesjonalnych zawodów sportowych na okres 8 lat.

wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

- uchylenie rozstrzygnięcia w zakresie kary grzywny, za czyn opisany w punkcie I części wstępnej wyroku,
- uchylenie rozstrzygnięcia w zakresie środka karnego w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich, za czyn opisany w punkcie I części wstępnej wyroku,
- uchylenie rozstrzygnięcia w zakresie środka karnego w postaci przypadku osiągniętej korzyści majątkowej, za czyn opisany w punkcie I części wstępnej wyroku,
- uchylenie rozstrzygnięcia w zakresie środka karnego w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich za czyn opisany w punkcie II części wstępnej wyroku i orzeczenie środka karnego w postaci zakazu zajmowania stanowisk związanych z uczestnictwem lub organizacją profesjonalnych zawodów sportowych na okres 5 lat,
- uchylenie rozstrzygnięcia w zakresie środka karnego w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich za czyn opisany w punkcie III części wstępnej wyroku i orzeczenie środka karnego w postaci zakazu zajmowania stanowisk związanych z uczestnictwem lub organizacją profesjonalnych zawodów sportowych na okres 5 lat,
- uchylenie rozstrzygnięcia w zakresie środka karnego w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich za czyn opisany w punkcie IV części wstępnej wyroku i orzeczenie środka karnego w postaci zakazu zajmowania stanowisk związanych z uczestnictwem lub organizacją profesjonalnych zawodów sportowych na okres 3 lat,
- uchylenie rozstrzygnięcia w zakresie środka karnego w postaci przypadku osiągniętej korzyści majątkowej, za czyn opisany w punkcie IV części wstępnej wyroku,
- uchylenie rozstrzygnięcia w zakresie środka karnego w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich za czyn opisany w punkcie V części wstępnej wyroku i orzeczenie środka karnego w postaci zakazu zajmowania stanowisk związanych z uczestnictwem lub organizacją profesjonalnych zawodów sportowych na okres 5 lat,
- orzeczenie wobec K. Z. za czyn opisany w punkcie V części wstępnej wyroku, środka karnego w postaci przypadku równowartości osiągniętej korzyści majątkowej w kwocie 30.000 złotych,

- uchylenie rozstrzygnięcia w zakresie kary łącznej grzywny i wymierzeniu nowej kary łącznej grzywny w wysokości 250 stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki na kwotę 100 złotych,

- uchylenie rozstrzygnięcia w zakresie kary łącznej dotyczącej środka karnego w postaci zakazu organizowania profesjonalnych zawodów sportowych oraz uczestniczenia w nich i orzeczenie w zakresie kary łącznej zakazu zajmowania stanowisk związanych z uczestnictwem lub organizacją profesjonalnych zawodów sportowych na okres 8 lat.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje

Apelacja skarżących zasługuje na uwzględnienie, w zakresie w jakim zarzuca rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, które mogło mieć wpływ na treść wyroku. Sąd Apelacyjny nie uwzględnił natomiast wniosków obu skarg apelacyjnych i to mimo niemal całkowitej ich zgodności treściowej.

W sprawie będącej przedmiotem niniejszego rozpoznania doszło bowiem do szeregu błędów o tak znacznym ciężarze gatunkowym, iż konwalidowanie ich w toku postępowania drugoinstancyjnego prowadziłoby do dalszego, równie rażącego naruszenia prawa procesowego.

Na wstępie niniejszego uzasadnienia celowym wydaje się podkreślenie, że do skazania oskarżonego i wymierzenia mu kary i środków karnych doszło w trybie art. 387 k.p.k., w toku zatem postępowania określanego mianem konsensualnego. Przepis ten daje oskarżonemu możliwość dobrowolnego poddania się karze i wydania przez sąd wyroku bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, przy spełnieniu szeregu przesłanek określonych w wyżej wskazanym przepisie ustawy. Zasadnicze znaczenie w kontekście niniejszej sprawy ma wymagany ustawą wniosek oskarżonego, który może zostać złożony do czasu zakończenia pierwszego przesłuchania wszystkich oskarżonych i w treści którego oskarżony sam lub za pomocą obrońcy, musi **zapropionować wymierzenie dla siebie określonej kary lub środka karnego**, przy czym propozycja powinna być zgodna z przepisami prawa karnego materialnego. Wniosek oskarżonego może być złożony na piśmie, może być też złożony ustnie do protokołu. Dopiero precyzyjne określenie treści deklaracji oskarżonego daje możliwość wyrażenia stanowiska przez prokuratora (konkretnie rzecz ujmując ewentualnego sprzeciwienia się przez prokuratora oraz pokrzywdzonego w sprawach, w których pokrzywdzony występuje, takiemu sposobowi rozstrzygnięcia). Sąd w oparciu o przywołaną normę może, ale nie musi, uwzględniać wniosku oskarżonego.

Strony zarzuciły wyrokowi Sądu a quo, że uchybił on zasadzie konsensualnego załatwienia sprawy, to jest, że Sąd orzekł odmiennie od treści deklaracji złożonej przez oskarżonego na rozprawie głównej i wniosły o taką korektę wyroku aby była ona zgodna z przyjętą przez Sąd i – jak należy rozumieć – nie zakwestionowaną deklaracją. Faktem jest, że Sąd przyznał w ostatnim akapicie uzasadnienia wyroku, że do takiego błędnego rozstrzygnięcia doszło oraz że stało się tak „...z powodu omyłek w protokole rozprawy na której oskarżony K. Z. złożył wniosek przewidziany w art. 387 § 1 k.p.k. oraz częściowo z powodu źle zapamiętanej treści wniosku...”, po czym Sąd ogólnie wskazał na czym owe pomyłki polegały.

W tym stanie rzeczy pierwszorzędną powinnością Sądu ad quem było przeprowadzenie kontroli i ustalenie rzeczywistej treści owej deklaracji poddania się karze złożonej przez oskarżonego, to ona bowiem, o ile jest akceptowana przez Sąd, wyznacza końcowe rozstrzygnięcie w zakresie kary i środków karnych. Treść tych konsensualnych ustaleń, czynionych na rozprawie z udziałem i pod kontrolą sądu orzekającego, nie może być bowiem ani swobodnie interpretowana, ani tym bardziej domniemywana. Treść deklaracji musi zostać wyartykułowana na rozprawie, bezpośrednio na rozprawie musi zostać utrwalona w protokole, a nadto protokół musi uwzględniać ewentualne zmiany w jej treści wynikające z czynionych w toku tej rozprawy uzgodnień, zwłaszcza w wypadku, gdy sąd orzekający warunkuje przyjęcie tej deklaracji od wprowadzenia wskazanych przez siebie zmian. Tym samym niedopuszczalne jest zachowanie owej deklaracji w pamięci i późniejsze jej wpisanie do protokołu rozprawy, ani też jej utrwalenie w podręcznych zapiskach, aby wprowadzić ją do treści protokołu po rozprawie. Dlatego właśnie muszą budzić wątpliwości te okoliczności, w jakich w tej sprawie doszło do wpisania do protokołu rozprawy, w obecności

stron, treści deklaracji tak rozbieżnej z tą jej treścią, którą obecnie artykułują obie strony. Nie wyłączając wszakże takiego ciągu omyłek Sąd Apelacyjny poddał protokoły zawarte w aktach sprawy szczególnie uważnej kontroli, w toku której ustalone zostały następujące fakty:

1. deklaracja oskarżonego została złożona (bez obecności obrońcy, z którego udziału oskarżony zrezygnował) w dniu 19 grudnia 2011r. (k. 44760),
2. na tej rozprawie sporządzono protokół rozprawy i wpisano do niego wniosek oskarżonego deklarujący poddanie się określonej karze i środkom karnym za zarzucane mu aktem oskarżenia przestępstwa,
3. w dniu 11 stycznia 2012r., Sąd Okręgowy wydał w tej sprawie wyrok, którego treść w zakresie kar i środków karnych jest zgodna zapisana utrwalonymi w protokole rozprawy z dnia 19 grudnia 2011r. w wersji pierwotnej (k. 44859),
4. w dniu 20 stycznia 2012r. wpłynął wniosek prokuratora o sprostowanie protokołu rozprawy z dnia 19 grudnia 2011r., w którym wskazano i omówiono istotne rozbieżności w stosunku do rzeczywistości – zdaniem prokuratora – złożonej deklaracji i to odniesieniu do każdego z jej czterech punktów (k. 44821-44822),
5. w dniu 20 lutego odbyło się posiedzenie Sądu Okręgowego. Przewodniczący ujawnił wniosek prokuratora, wysłuchał prokuratora i oskarżonego, po czym zapadły dwie decyzje procesowe (k. 44850-44851):

- zarządzenie Przewodniczącego o treści: „Na podstawie art. 153 § 1 k.p.k Przewodniczący zarządził sprostowanie protokołu rozprawy z dnia 19 grudnia 2011 r. w ten sposób, że :

- po słowach „ za czyn opisany w pkt 584 – 1 rok pozbawienia wolności” skreślić słowa: „100 stawek dziennych grzywny po 100 zł, zakaz organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich na okres 5 lat, orzeczenie przepadku osiągniętej korzyści majątkowej”

- w miejsce słów „zakaz organizowania profesjonalnych zawodów sportowych i uczestniczenia w nich” wpisać „zakaz zajmowania stanowisk związanych z uczestnictwem lub organizacją profesjonalnych zawodów sportowych”, a po słowach „ na okres 5 „dodać „lat”

- postanowienie Sądu o treści: „Na podstawie 153 § 1 k.p.k odmówić wnioskowanego przez prokuratora sprostowania protokołu rozprawy z dnia 19 grudnia 2011 r. przez dodanie do wniosku oskarżonego słów: „zaliczenie zatrzymania i tymczasowego aresztowania na poczet orzeczonej kary grzywny, przyjmując jeden dzień za równoważny dwóm stawkom dziennym grzywny, koszty i opłaty”

Sąd w treści postanowienia nie orzekł o żadnej innej kwestii, w tym nie oddalił wniosku prokuratora o sprostowanie protokołu rozprawy z dnia 19.12. 2011r. w dalszej (nieuwzględnionej) części. Mimo powyższego, w uzasadnieniu tego postanowienia (co należy przypomnieć merytorycznie dotyczącego rozstrzygnięcia o innej kwestii) Sąd a quo przedstawił stanowisko w omawianym przedmiocie, pisząc: „Wysłuchanie protokolanta i zapoznanie się z zachowanymi adnotacjami z rozprawy, nie przekonały, że oskarżony w dniu 19 grudnia złożył wniosek o treści, jaki wynika z wniosku prokuratora o sprostowanie protokołu”.

6. Dalsza kontrola akt ujawniła, że protokół rozprawy z dnia 19 grudnia 2011r. został jednak poprawiony zgodnie z treścią wniosku prokuratora, ale sprzecznie z treścią zarządzenia przewodniczącego i postanowienia Sądu zawartych w protokole posiedzenia z dnia 20 lutego 2012r. Co więcej, nie ma możliwości ustalenia kto konkretnie dokonał sprostowania tego protokołu. Poprawki poczynione zostały pismem ręcznym, podpis autora jest nieczytelną parafą, a o wiarygodności świadczą jedynie odciski sześciu pieczęci Sądu Okręgowego we Wrocławiu. Procedura tego sprostowania uchybia jednak treści art. 153 § 3 k.p.k., w myśl którego, w razie uwzględnienia wniosku należy w sprostowanym protokole umieścić odpowiednią wzmiankę, którą podpisują przewodniczący i protokolant. Jest zatem wysoce prawdopodobne, że do tej kolejnej – jak należy domniemywać – omyłki by nie doszło, jeśliby tryb sprostowania został konsekwentnie dochowany.

7. W aktach sprawy znajduje się nadto na karcie 44852 dokument, który ma, jak się wydaje, formę duplikatu protokołu rozprawy z dnia 19 grudnia 2011r. z nadpisaniem wyrazem „SROSTOWANY” o treści pomijającej pierwotne jego brzmienie i uwzględniającej brzmienie po naniesieniu poprawek na oryginale protokołu z dnia 19.12.2011r. Nie może ulegać wątpliwości, że tak sporządzony „duplikat” nie ma znaczenia formalno-prawnego i jest jedynie informacją pomocną w odczytaniu protokołu po jego sprostowaniu, która jest jednak wtedy tylko poznawczo przydatna, gdy samo sprostowanie dokonane zostało poprawnie.

Powrócić zatem trzeba do istoty orzekania w owym szczególnym, konsensualnym trybie przewidzianym w art. 387 k.p.k. Bez wątplenia warunkiem wyjściowym dla rozważania ewentualnego zastosowania tego trybu jest wniosek (deklaracja) oskarżonego o skazanie go bez przeprowadzania rozprawy i wymierzenia mu wskazywanej przez niego kary lub środka karnego. Bez wątplenia inicjatywę tę może zastopować skutecznie prokurator (i pokrzywdzony) jeśli sprzeciwi się temu wnioskowi. Nie ulega wszakże żadnym wątpliwości, że rola decydująca przypada sądowi. Sąd może od razu wniosek ten odrzucić, może też przyjąć go pod warunkiem wprowadzenia wskazanych przez siebie modyfikacji, uzyskania zgody oskarżonego na nie i niesprzeciwiania się tak zmodyfikowanemu wnioskowi przez prokuratora (i pokrzywdzonego jeżeli w sprawie występuje). Co więcej, **te deklarację może przyjąć wyłącznie sąd pierwszej instancji i pod warunkiem, że zostanie ona złożona nie później niż do czasu zakończenia przesłuchania wszystkich oskarżonych.** W żadnym razie nie jest wystarczająca i nie ma mocy związania sądu orzekającego sama tylko wola oskarżonego wyrażona w jego deklaracji chociażby nie została objęta sprzeciwem prokuratora, a nawet wprost przez prokuratora została poparta. Postępowanie prowadzone w trybie art. 387 k.p.k. ma charakter postępowania stanowiącego wyjątek od zwyczajnego trybu postępowania, a tym samym przepisy, które go normują, muszą być interpretowane ściśle.

Reasumując, w niniejszej sprawie Sąd Apelacyjny stwierdził więc następujący stan rzeczy. Przewodniczący składu orzekającego, po wydaniu wyroku, sprostował protokół rozprawy głównej z dnia 19 grudnia 2011r. ale jedynie w zakresie rozstrzygnięcia o karze i środkach odnośnie pierwszego punktu deklaracji prokuratora, dotyczącej przypisania winy za czyn opisany w pkt. 584 aktu oskarżenia. Odnośnie pozostałej treści tej deklaracji ani przewodniczący w treści zarządzenia z dnia 20 lutego 2012r., ani też Sąd w treści postanowienia podjętego na tym posiedzeniu, w ogóle się nie wypowiedział. W uzasadnieniu wyżej wskazanego postanowienia mimo, że dotyczyło ono orzeczenia w innej kwestii Sąd jednak wyraził jasne stanowisko, że dalej idący wniosek prokuratora o sprostowanie protokołu rozprawy z dnia 19 grudnia 2011r. jest bezzasadny. Tym samym sprostowanie protokołu poza tire jeden deklaracji jest dotknięte rażącym błędem prawa, bowiem pozostaje w oczywistej sprzeczności z decyzjami podjętymi na posiedzeniu w dniu 20 lutego 2012r. Można jedynie domniemywać, że to bezzasadne sprostowanie protokołu rozprawy w zakresie całości deklaracji oskarżonego (zapewne na podstawie wniosku prokuratora, z przeoczeniem protokołu posiedzenia z dnia 20 lutego 2012r.) i sporządzenie duplikatu protokołu już w nowej wersji, doprowadziło do dalszych nieporozumień i bazowaniu Przewodniczącego sporządzającego uzasadnienie wyroku właśnie na tej „nowej wersji” protokołu rozprawy z 19 grudnia 2011r.

Reguły rzetelnego procesu wykluczają opieranie jakiegokolwiek rozstrzygnięcia do hipotez, przypuszczeniach czy domniemaniach. W sprawie prowadzonej w trybie art. 387 k.p.k., treść wniosku czy też deklaracji odnośnie kary i środków karnych ma znaczenie fundamentalne, skoro w wypadku jego akceptacji przez sąd wyznacza granice orzekania. Wyżej wspomniano, że wniosek, o którym mowa w art. 387 k.p.k., może przyjąć jedynie sąd pierwszej instancji i to w czasie wskazanym w ustawie. Sąd odwoławczy może kontrolować, czy wyrok sądu a quo jest zgodny z wnioskiem oskarżonego, czy nie uchybiono innym regułom procesowania ale nie może zastąpić sądu pierwszej instancji w odebraniu takiego wniosku. W tej zaś sprawie takie byłyby bezsprzecznie realia uwzględnienia apelacji stron. Zgodność wniosków zawartych w tych apelacjach niczego nie załatwia, bo to nie do stron, lecz do sądu pierwszej instancji należy podjęcie decyzji. Tymczasem z akt sprawy jednoznacznie wynika, że Sąd a quo, chociaż uchybiając przepisom prawa procesowego wprost tego nie napisał, w zdecydowanym zakresie wniosku prokuratora o sprostowanie protokołu nie uwzględnił. Uwzględnienie wniosków zawartych w skargach apelacyjnych wprost prowadziłoby zatem do nadania innej zawartości treściowej deklaracji oskarżonego, najprawdopodobniej sprzecznej z oceną i wolą Sądu a quo wynikającą z protokołu posiedzenia z dnia 20 lutego 2012r. Nie byłoby to zatem w swej istocie

niczym innym jak przyjęciem nowej deklaracji, bo istotnie treściowo zmienionej, dokonaniem jej oceny i wydaniem orzeczenia w rzeczy samej pierwszoinstancyjnego (już niezaskarżalnego). W ten sposób Sąd ad quem wykraczając poza swoją funkcję kontrolną zastąpiłby ją funkcją merytorycznego orzekania co do istoty, wydając orzeczenie które byłoby już niezaskarżalne w trybie zwyczajnych środków odwoławczych.

Nie sposób nie zastrzec, że okoliczności tej sprawy skłaniały do rozważenia ewentualnej zmiany wyroku w zakresie orzeczenia zawartego w punkcie pierwszym jego części dyspozytywnej (zgodnie z zarządzeniem o sprostowaniu protokołu z dnia 19.12.2011r. wydanym na posiedzeniu w dniu 20.02.2012r.). Rzec jednak nie tylko w tym, że Sąd Apelacyjny nie dysponował dowodami umożliwiającymi weryfikację zasadności twierdzeń zawartych w skargach apelacyjnych, ale co więcej, analiza wyżej omówionych dokumentów zawartych w aktach, w tym pisemnego uzasadnienia wyroku, rodzi zasadnicze wręcz wątpliwości co do intencji Sądu a quo, a zarazem co do rzeczywistego zakresu sprostowania protokołu rozprawy z dnia 12.12.1911r.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny uznał, że uchylene wyroku Sądu Okręgowego i zwrot sprawy do ponownego rozpoznania jest procesowo determinowaną koniecznością. W toku ponownego rozpoznania Sąd, jeżeli uzna, że tryb z art. 387 k.p.k. może zostać zastosowany, a oskarżony złoży ponowną deklarację, wyda nowe orzeczenie, pamiętając o zakazie reformationis in peius.

Z tych względów Sąd Apelacyjny orzekł jak w części dyspozytywnej.